

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו
ממורינו ראש
הישיבה שליט"א

נ"ו
שנה ב'

פרשת בהעלותך
תשפ"ד

ליל שישי פרשת במדבר
הכנה לשבועות תשפ"ד

שו"ת עם בחורי ישיבת היכל
הקודש דירושלים

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת במדבר - הכנה לשבועות תשפ"ד

ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד

אנחנו עומדים עכשיו לפני יו"ט שבועות, אנחנו הולכים לזכות לקבל את התורה, זה הזמן עבור כל יהודי ויהודי, לקבל על עצמו את התורה מחדש, מה שהיה היה, אני מתחיל מחדש, אני גם הולך להיות חלק מבני ישראל הלומדים תורה, אני אלמד כל יום תורה, ואקיים את כל מה שכתוב בתורה, עכשיו זה ראש חודש סיון, התורה אומרת בפרשת יתרו, בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים, ביום הזה באו מדבר סיני, ויחן שם ישראל נגד ההר, והקשו חז"ל למה כתוב בלשון יחיד 'ויחן', ולא כתוב ויחנו, כמו שכתוב ויסעו מרפידים, ורש"י מביא את דברי חז"ל, ויחן, כאיש אחד בלב אחד, ושאר כל החניות היו בתרעומות ובמחלוקת, כדי לקבל את התורה צריך להיות בשלום ולא במחלוקת ובתרעומת

קדושת הספר ליקוטי מוהר"ן

ונעיין בדברי רבינו מה זה מחלוקת ומה זה שלום, הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן יש בכוחו להביא רפואה בגוף ובנפש, אנשים היום עוברים ממטפל למשנהו, ימים ושנים, הרבה אנשים עוברים סבל רב, בעיקר סבל הנפש, בעיות נפשיות קשות, ולא יודעים שיש תרופה

לזה, הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מרפא, בהתחלה זה מאוד קשה, גורסים ומסיימים שוב ושוב, עד שמתרפאים ומתחילים להבין, רבינו אומר שזה מרפא בגוף ובנפש, מי שיש לו כסף והוא רוצה ללכת למטפלים, ולשבת אצלם חודשים ארוכים ושנים על גבי שנים שינסה ויבזבז את הזמן והכסף, אבל מי שאין לו כסף שיקח את ספרו של רבינו, ואת האמונה ואת השכל והעצות של רבינו.

שלום בין ישראל

כדי לדעת מה זה שלום ומה זה מחלוקת נעיין בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ג, רבינו כותב כך, מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, הכלל הוא שצריך לבקש שלום, והדבר הראשון אומר רבינו, שיהיה שלום בין ישראל, למה צריך לריב זה עם זה, כל אחד ילך עם רבו, הרי בין כה אי אפשר שרבי אחד ינהל את כל כלל ישראל, ולמה צריך לריב אם יש עוד רבי ועוד מורה דרך, למה אתה צריך לריב עם אח שלך שהלך לאח של הרבי שלך, ברוך השם שיש הרבה יראי שמים וצדיקים המנהיגים את בני עמם, ואיך אפשר להימנע ממחלוקת, ממשיך רבינו ואומר, שיהיה שלום לכל אדם במידותיו, דהיינו שלא יהיה מחולק במידותיו ובמאורעותיו, שלא יהא לו חילוק בין בטיבו ובין בעקו, תמיד ימצא בו

על ציונו הקדוש, אבל לא ישנה אותי, אבל אנחנו קיבלנו מרבינו, שכל המדרגות של הצדיקים שייכים גם אלינו, אם אנחנו נקשיב לעצות הפשוטות שלו, ולכן נתבונן בדברי רבינו כאן.

על ידי התבודדות – מגיעים למדרגות גדולות

העצה הפשוטה של רבינו עוזרת לנו להיות צדיקים גדולים, רבינו אומר לנו להניע את השפתיים ולהגיד: רבש"ע אני רוצה להאמין בך, רבש"ע אני רוצה להרגיש אותך, רבש"ע אני רוצה ללמוד, רבש"ע אני לא מתפלל, אני לכוש עם חליפה יפה, ואני נראה יהודי מכובד, ובשבת אני לובש אפילו ווסט לבן, אבל אני לא מתפלל, לא שחרית לא מנחה ולא מעריב, רבש"ע עזור לי, וכשמדברים כך אל הקב"ה כל יום, מתקרבים להקב"ה, רבינו מביא אותנו אל הקב"ה בלי כל העבודות הקשות של הצדיקים, הצדיקים עשו עבודות מאוד קשות, למעלה מכוחותינו והשגותינו, סיגופים קשים, עכשיו היה היארציית של הרה"ק מראפשיץ זי"ע, והוא היה נוהג ללכת בכל לילה על ההר שמאחורי ביתו לעשות גלגול שלג, והיה לו שכן גוי שונא ישראל, ובשקט פיזר מלא בקבוקים שבורים מזכוכית, וא"א היה לראות את זה בלילה, והרה"ק מראפשיץ עשה גלגול שלג, והגיע למטה כשכל כולו זוב דם, והבין שיד הגוי היה במעל, ועבר אליו ואמר לו, תגיד לי את האמת עכשיו, האם אתה עשית את זה, וענה השכן שכן, אמר לו הצדיק כעת זה הזדמנות שתבקש ממני מה שאתה רוצה, עשירות או אריכות ימים, כי עזרת לי לשבור את הגוף שלי, אנחנו לא מכירים את העבודות האלו, נס שרבינו אמר לנו שאסור לנו לעשות את העבודות הקשות האלו, לא ללכת למקווה קר, ולא לצום, ולא שום עבודה קשה, רק לשוחח עם הקב"ה.

השם יתברך, דיבורים אלו הם ממש מדרגות והשגות של צדיקים, אבל רבינו מדבר אף אלינו.

מדרגות הצדיקים שייכים גם לנו

כשהיינו ילדים היה לנו מלמדים מעולים ושמענו מהם סיפורי צדיקים, על הרבי ר' אלימלך והרבי ר' זושא, והסתכלנו על זה כמו שמסתכלים על הלבנה, כי מי אנחנו מול הצדיקים האלו, ידענו שפעם היו צדיקים ורק הם היו מסוגלים להגיע למדרגה זו, כמו שרק אמריקה ורוסיה יכלו להגיע לירח, ועכשיו אומרים הסינים שגם הם מגיעים, אבל אנחנו כל כך רחוקים מזה, וכשהיינו ילדים סיפרו לנו שהצדיק הרבי ר' זושא היה לו מאוד קשה בבית, היא לא הפסיקה לצער אותו, לבד מהעניות והדחקות שהיתה לו, היא מיררה לו את החיים, כי אנשים אף אם אין להם כסף כל עוד שיש בבית אחוה והערכה הם יכולים להמשיך את חייהם, אבל היא כל הזמן אמרה לו שהכל בגללו והוא סתם עושה את עצמו, כמו כל הטענות שיש היום, היא כנראה אמרה לו מה שאומרים היום, תראה איך כל האחים והגיסים שלי מסודרים, רק אתה כזה בטלן, וכשהגיעו לשאול את המגיד ממעזריטש זי"ע מה הפשט במשנה חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, איך יכול להיות שאדם יברך את הקב"ה כשהוא הפסיד עיסקה, ורבע מיליון דולר שהשקיע באיזה אפליקציה של שטויות וכדומה הלכו לישון, ויהיה שמח כמו שמבשרים לו שהבנק אישר לו את ההלוואה לעסק, וענה להם המגיד שילכו לתלמידו זושא, והלכו אליו והוא אמר להם שהוא גם לא יודע מה הפשט, כי הוא לא ראה אף פעם שיש דבר כזה רע, איך מברכים על הרע, הרי הקב"ה עושה רק טוב, וכשהיינו ילדים, לכל הפחות כשאני הייתי ילד, הבנתי שאני כל כך רחוק מזה, הסיפור הזה רק יגרום לי לנסוע לאניפולי ולהתפלל

אמרו אחרת, חייבים להכניע את הראש לדברי הצדיקים, ולקחת משניות וגמרא וללמוד, לא צריך לחכות דווקא לחג השבועות, זה משהו שאפשר לעשות כל יום, כל יום ויום נגיד פרק אחד או שנים של משניות, כל אחד יבקש את הקב"ה שידע כמה פרקי משניות עליו ללמוד ביום, מתפללים 'ותן חלקנו בתורתך', לכל אחד יש את החלק שלו בתורה.

אין לנו השגה בדרכי ד'

תתחילו להגיד את המילים הקדושות של הגמרא, תקיימו את מה שרבינו אומר לנו, לקחת שתי עצות אלו, התורה והצדיקים, העצות האלו יגרמו לנו שיהיה שלום ביננו לבין עצמינו, ושנוכל לקבל את כל ההנהגה של הקב"ה, ולא יהיה לנו קושיות על הקב"ה, הרי הדבר היפה ביותר שיכול להיות זה אמונה פשוטה בהקב"ה, בלי שום טענות ותרעומות, כי בין כה אנחנו לא מבינים את דרכי הקב"ה, אני לא מבין למה אין לי שידוך, אני לא מבין למה אין לי ילדים, אני לא מבין למה הילדים שלי לא מתנהגים כמו שאני רוצה שיהיו, אבל אני יודע שעלי מוטל לעשות מה שהקב"ה אמר לי לעשות, המדרגה הגבוהה ביותר שיהודי יכול להגיע אליה בזה העולם, זה שבמוח שלו אין שום טענה נגד הקב"ה, כשמגיעים להר סיני אומרת התורה ויחן שם ישראל נגד החר, היה שלום בינם לבין עצמם, כולם היו מרוצים עם דרכי השם, לא רצו אחרת ממה שהקב"ה עשה איתם, היו מרוצים בכל מצב וזמן, ורק כך הם זכו לתורה.

אשרינו שיש לנו דרך הלימוד

ורבינו אומר שהדרך להגיע לכך זה על ידי לימוד התורה, וכשאתה רואה שאתה לא מצליח ללמוד, קח את העצה של רבינו, תפתח משניות ותתחיל לגרוס, ואספר לך מה יקרה אחרי זה, אתה תרגיש ממש טוב עם המשניות,

להיות ללא תרעומות – על ידי התורה והצדיקים

כשאנחנו לומדים כעת את דברי רבינו שלא יהא חילוק בין בטיבו ובין בעקו' גם אנחנו יכולים להגיע בעצמינו למדרגה גבוהה זו של צדיקים, על ידי תפילות, וממשיך רבינו ואומר, והיינו בד' אהלל דבר באלוקים אהלל דבר, גם כשזה בבחינת השם, שם הרחמים, וגם בבחינת אלוקים מידת הדין, ואומר רבינו, על ידי מה ימצא השם יתברך בין בטיבו בין בעקו', על ידי התורה הנקראת שלום ועל ידי הצדיקים שנקראו גם כן ברית שלום, אנחנו עומדים כעת בערב יו"ט שבועות, אז זה הזמן לדבר מעניינא דיומא, להתחזק מחדש בלימוד התורה, בדרך הלימוד של רבינו, ואף שכבר הוחלט אצלי שלימוד התורה לא שייך אלי, וזה שייך רק לאח שלי שהולך להיות דיין, או לגיס שלי שהוא אברך חשוב, אבל אני יתן מעשר או חומש ללומדי תורה, מגיע רבינו ונותן דרך אף בשבילי, גם אני יכול לעבור על כל התורה כולה.

להיכנע לדברי הצדיקים

רבינו נותן לנו דרך בתורה, לכל אחד ואחד מאיתנו, אבל בתנאי שנשים בצד את הגאווה הטפשית שלנו, ואת מה שאנחנו חושבים שאנחנו מבינים יותר טוב, רבינו אומר לנו קח גמרא וקח משניות ותתחיל לגרוס, אבל כשהאדם שומע את זה הוא חושב שמי שאומר כך אומר משהו מאוד לא לעניין, כי צריך ללמוד עם חברותא, ואחרי זה לנסוע לשבתון וכו', סתם להגיד גמרא? גמרא זה תהלים? והאמת היא שאנחנו חייבים לשים בצד את השכל שלנו, כי זה בטוח שאנחנו לא מבינים יותר טוב מהצדיקים, בזה"ק כתוב שבשעה שיהודי חוטא פעם א' בפגם הברית, הוא מאבד את המוח שלו, וכל השכל הישר נעלם לו, וזה רק בפעם אחד, ואיך בן אדם כזה מעיז להגיד מה נכון ומה לא, כשהצדיקים

ומוהרא"ש היה באותו יום בווייליאמסבורג, ואני רציתי לנסוע אליו, והוא אמר לי שהוא בין כה בעיר, והגיע אלי, ורצה לחזק אותי על מה שעברתי באותה תקופה עם הישיבה, ואמר לי, תאר לעצמך, שעומד מישהו מפחיד שגבוה מהארץ עד לשמים, וזה הס"מ, ויש לו מכנסיים עם כיסים גדולים, והוא מכניס לשם המון המון בחורים, ואתה מגיע ונותן סכינים לבחורים, וזה המשניות, והם חותכים את הכיס שלו עם הסכינים, והם בורחים מהס"מ, וכל יגיעת הס"מ היתה לריק, אתה באמת חושב שהוא יתן לך מנוחה על זה? לכן אנשים מדברים עליך, ואנחנו מתחזקים מזה לענייננו, הרי אנחנו נמצאים בתוך המכנסיים של הס"מ, עם כל הכובע והחליפה היפה והגרביים השחורות, כל אחד יודע היטב איפה הוא נמצא ומה הוא עושה, בתוך הבית הבליעה של הס"מ, ומגיע הצדיק, רבינו הקדוש, ונותן לנו סכין ודרך לצאת משם, לוקחים משניות וזה חותך את הס"מ, המילים הפשוטות, מאימתי קורין את שמע בערבית, אומרים עוד מילה ועוד מילה, רבינו מבטיח לנו שזה מה שישחרר אותנו מהס"מ, ולכן הס"מ לוחם עם זה ושולח ליצים להפריע לנו.

כל אחד יכול וצריך להתחבר לדרך הלימוד

רבינו לא מוכר לנו סיפורים כמו שאר המטפלים למיניהם, אחרי ששילמת לו עשרות אלפי דולרים, נודע לך שיש מישהו אחר יותר טוב, ואז אתה עובר אליו, ומתחיל לשלם שם, רבינו נותן לנו שיטת טיפול, תגרוס גמרא, ואם אתה לומד בהתמדה בכולל ובישיבה, עדיין תקבע לעצמך שיעור נוסף של גמרא בגירסא, אבל אל תבטל את השיעורים שלך, תמשיך לבוא לחברותא שלך, ותוציאו שתי הגמרות הגדולים, ותתחילו ללכך היטב מה קורה עם טראמפ, ולמה נתנו לו כל כך הרבה אישומים, משהו שלא נתנו לאף שודד, ותסביר לו שבאמת טראמפ הוא איש טוב

ואחרי תקופה תמצא איזה חכם שיגיד לך שזה לא נחשב ללימוד התורה, זה משהו שכל אחד חייב לעבור, אני זוכר שכשהתקרבת להיכל הקודש, ומצאתי את שאהבה נפשי, אי אפשר בכלל לתאר את זה, אברך צעיר שואף וכוסף ורוצה רק להיות ירא השם ולא מצליח, ניסיתי את כל הדרכים והשיטות, ניסיתי לצום ולהתענות ולא מצאתי דרך לעבודת השם, ניסיתי כל מיני שיעורים ותוכניות לימוד, בחבורה כזו וחבורה כזו, ולא הצלחתי, והרי אני גדלתי על ברכי תלמידי חכמים וצדיקים גדולים, סבא שלי הרה"ק מקארלסבורג זצ"ל ישב ולמד כל ימיו ולא הבנתי למה אני לא יכול להיות ירא שמים, ומצאתי את היכל הקודש, נכנסתי למוהרא"ש ואמר לי: תגרוס המון משניות, ורציתי להשיח את לבי, אבל מוהרא"ש אמר לי: כבר אמרתי לך, תגרוס הרבה משניות והכל יהיה טוב, עשיתי כדבריו, לקחתי משניות והתחלתי ללמוד, והתחלתי להרגיש כל כך טוב, ואז הגיעו הבלבולים, הרבה חברים, רבנים חשובים, שאמרו לי שזה לא נחשב ללימוד, והבלבולים נכנסים לראש, והישועה שלי היתה שהגעתי כל ליל שישי לשיעור של מוהרא"ש, והרגשתי שמוהרא"ש קורא את מחשבותי ומתרץ לי את כל הקושיות, כנראה שגם אחרים הרגישו כך, וחזרתי למשניות, ואז שוב מצאתי איזה יהודי חשוב באמת, והתחיל לזלזל במשניות, וכמעט שלקח אותי מהשי"ת, והתחיל להגיד שאני נמצא במקום של קליפות וסט"א, ואני הולך בצד ובוכה להקב"ה, וכי אחזור לסדר היום הישן שלי, וכי אני נמצא אצל הקליפות, והבלבולים היו גדולים, אבל עם הזמן מקבלים כוחות.

הס"מ אינו מוכן שיחתכו אותו

הדברים האלו עוברים על כל מקורב ומקורב, וכי אתם חושבים שהס"מ יתן לזה לעבור בשקט, אני זוכר כשעשיתי פעם חלאקה

שלום בית זה על ידי קדושת הברית

רשב"י אומר בתיקוני זוהר שבעיות סלום בית מגיעים מחוסר בקדושת הברית, רבינו גם אומר את אותם מילים בליקוטי מוהר"ן, אנשים הולכים וצופים בדברים הנמוכים ביותר, משהו שאפילו אצל אומות העולם נחשב לדבר גרוע, ואחרי זה עוד באים בטענות למה אין להם שלום בית, תבקש מהקב"ה שימחל לך על העבירות שלך ויהיה לך שלום בית, הרי כל כך מפחיד המצב היום, עם טלפון קטן אפשר לראות את הדברים הגרועים ביותר, ניאוף ממש, ואני לא מביין מה צופים כל כך הרבה, הרי כבר ראית אתמול ושלשום מה אתה צופה שוב, ועוד אחרי זה אתה מגיע עם טענות למה אתה מפסיד כסף ולמה אין לך שלום בית, תבקש מהקב"ה על זה, תבקש שיעזור לך לא לצפות ויעזור לך לפתוח גמרא ומשניות.

גמרא ומשניות הם שני הלימודים הראשונים, אחרי זה אפשר להוסיף תיקוני זוהר וליקוטי מוהר"ן, הלימודים האלו של תיקונים וליקוטי מוהר"ן מזככים את הנשמה, רוחצים את הנפש, כל אחד ואחד יכול עכשיו לבוא ולהצטרף לקבל את התורה.

בשבועות צריך לעשות שיהיה נעים בבית

חכמינו אומרים במסכת פסחים, שרבי יוסף אמר לבני ביתו שיכינו לו בשר טוב, כי אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא, מגיע שבועות צריך להכין בבית דברים טובים לילדים, לעשות להם נעים את החג, עכשיו בימי הקיץ רואים את הגויים איך שהם נראים ירחם השם, מקושקשים בכל הגוף עם קעקועים, איזה נס שאנחנו יהודים, אמרתי היום בבוקר לבחור, שצריך לחוקק חוק שלא יוכלו לעשות את זה עד גיל שלושים, הרי בחור צעיר בן 13 רוצה לעשות דברים שאחרי זה מתחרט עליהם, ואי אפשר לתקן

ורק הדמוקרטים הם רשעים וכו', את זה תמשיך הלאה, שומו שמים... כמובן שיש כאלו שלומדים טוב בחברותא, ואני מאוד מקווה שאתה מהם, אבל אחרי הכל תקשיב לרבינו ותציית, קח משניות ותתחיל לגרוס, והבזיון הגדול ביותר זה שהליצים הגדולים נמצאים בתוך ברסלב, והם צוחקים על דרך הלימוד 'סאיז נישט די רביס זאך' [לא העניין של רבינו], כשאתם שומעים את הדרשות אתם חושבים שראש הישיבה סתם מדבר, אבל כשתפגשו אותם תראו שאני לא מדבר מספיק, תשמעו אותם גונחים על העניין של רבינו, ולמדו טיפה משנה ברורה ואומרים שרק זה העניין של רבינו, ומרוצים שיש להם את העניין של רבינו טיפה הלכה וזהו, שאר הדברים הם לא של רבינו, אל תתייחסו לזה, תקחו משניות ותתחילו לגרוס.

האומר להתגרש הוא מהס"מ

אם האשה מממרת לך את החיים, כל כך חיכית להתחתן ולחיות חיים טובים ואתה לא מצליח, האם תלך ח"ו לשמוע את העצות של הטפשים האומרים לך להיפרד או להתגרש, כי אתם לא מתאימים, ולא להמתין עד שיהיה ילדים, כל היועצים האלו הם מהס"מ, מי שאומר להתגרש הוא ס"מ גם אם יש לו כובע גדול ובעקיטשע של רבנים, ואפשר לאסוף עכשיו חתימות נגדי ולעשות קול קורא, אבל את האמת אמשך להגיד, כל מי שאומר להתגרש הוא מהס"מ, לא מפרידים בית יהודי, אבל אם אתה רואה שהחיים בבית שלך קשים ומרים, יש לך עצה על זה, תלך להתבודדות, ותגיד: רבש"ע כל כך מר לי בבית, אני לא יודע מה קרה, היא כל כך משפילה אותי, הייתי בחור טוב והרגשתי טוב עם עצמי והיא משפילה ומבזה אותי ללא הרף, רבש"ע אין לי כח יותר, רבש"ע עזור לי, רבש"ע אני יודע שהכל נובע מהעבירות שלי, אבל תמחל לי ותעזור לי.

בחודש סיון, ולפי ספר יצירה, יש עכשיו מזל תאומים, אחים תאומים זהים מרגישים אחד את השני, אם מישהו לא מרגיש טוב מיד אח שלו יתקשר לשאול מה שלומו כי הוא מיד מרגיש את זה, ואומר מוהרא"ש שזה מה שיש בחודש זה, גם בבית בין בעל ואשתו, לדבר יפה כמו תאומים, להרגיש אחד את השני, לשבח אחד את השני, ועושים את זה בפני הילדים, כמובן שמנהלים את הבית רק לפי התורה, אבל האבא מכבד את האמא, והאמא את האבא, אומרים לילדים מה שאמא אומרת עושים וכו', וכן לגבי הילדים, ואל תדאגו בהקשר לנשים, רק תראו שיגיעו לשיעורים והם כבר ישמעו שצריכים לכבד אתכם, אמרו לי כמה אברכים, שהם כבר רצו ללכת מהיכל הקודש כי אני מדי תקיף בעבורם, אבל הם נשארים כאן כי רוצים שהנשים שלהם ימשיכו לשמוע את השיעורים ושיכבדו אותם...

להבין להם את האוכל שהם מחבבים

חייבים לעשות נעים בבית לילדים, לתת להם את האוכל שהם אוהבים, הם לא מבינים בלביבות, הם חוטפים הכל כי רואים שהמבוגרים חוטפים, ואחרי זה זורקים הכל על הרצפה, וההורים עובדים קשה על הלביבות האלו, אין צורך, יש לתת להם גלידה ודברים שהם מחבבים, שיהיה להם נעים בבית, בזוה"ק כתוב שר' שמעון בר יוחאי ישב בסעודת שבת 'והוי חדי', הוא היה שמח, בסעודות שבת צריך להיות בשמחה, יש אנשים שכל השמחה הפנימית שלהם זה כשהם צועקים וכועסים, אבל אנחנו נהיה בשמחה בפשטות, נעשה שמח בבית, נרקוד עם הילדים ונודה להקב"ה שאנחנו יהודים, ונוותר אחד לשני בבית, וח"ו לא לגנוח כל הזמן ולהגיד כמה קשה להיות יהודים, ילדים לא אוהבים כעס ותרעומות רק שמחה.

את זה, שיחליט בגיל 30 או ארבעים איזה דוב הוא רוצה לצייר על עצמו, בימי הקיץ אנחנו יכולים להתחזק עם שלא עשני גוי, תודה הקב"ה שאנחנו יהודים, ולכן יש לעשות סעודות עם המון שמחה ונעימות עם הילדים, בסעודות החלביות יש לתת להם לפי הרמה שלהם, הלביבות מיועדות לאנשים הבוגרים, לילדים צריך לתת גלידה ושאר דברים שהם מחבבים, שיבינו שהחג הזה הוא חג מלא בשמחה, היום זה שבועות, יום שאנחנו שמחים עם זה שאנחנו יהודים.

מי שהיה בשמחה זכה שבניו נשארו ביהדות

הגאון האדיר ר' משה פיינשטיין ז"ל היה אומר, שהיו יהודים שמסרו את נפשם למען קדושת השבת בימים ההם, הרי היום עשה לנו הקב"ה נס גדול, שלא צריכים לעבוד באמריקה בשבת וביום ראשון, אני לא יודע מה יהיה בסוף עם הטכנולוגיה והטלפונים היום, אבל יש לנו נס בנוגע לשמירת שבת, אבל פעם היו חייבים לעבוד בשבת, ומי שלא הגיע לעבודה פוטר מיד, והאנשים האלו נשארו בלי אוכל כפשוטו, לא היה כל תמיכה ממשלתית לאוכל לילדים, והאנשים ממש מסרו את נפשם ולא עבדו בשבת, ואעפ"כ הילדים שלהם לא נשארו כלל ביהדות, ואמר ר' משה פיינשטיין שהטעם לזה הוא שכשיהודי הגיע הביתה בליל שב"ק הוא בכה עם אשתו שכל כך קשה להיות יהודים, וכל הסעודה בכו על זה שקשה להיות יהודי, בקידוש בכו, ובחלה בכו, וזה המסר שנכנס לראש של היהודים, שקשה להיות יהודי, ולכן ברחו מהיהדות.

בבית צריך להיות הרבה שמחה ואהבה

אנחנו חייבים להכניס המון שמחה בבית, רק כך נצליח לשמור על ילדינו בדור הזה, המון אהבה לילדים בכל מצב, אנחנו עכשיו

אף אם הילדים לא גדלים כרצונך – תהיה בשמחה

לפתח קריירה ולשים כסף בצד שיהיה לכלב מה לקבל בירושה... אני לא מתחתן כי אני רואה ברוח הקודש שאם אתחתן יולד לי בן שיכניס צלם לבית המקדש [בנו מנשה], אמר לו ישעיה הנביא בהדי כבשי דרחמנא למה לך, אתה צריך להתחתן ולגדל דורות, זה לא העסק שלך מה שיקרה, אמר לו חזקיהו המלך תן לי את הבת שלך, וזכותך יסייע, אמר לו הנביא, עכשיו כבר אי אפשר לעשות כלום אתה הולך למות, אמר לו חזקיהו המלך, כלה נביאתך וצא, כי כך מקובלני מאבי אבי, מדוד המלך, אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יתיאש עצמו מן הרחמים, מיד ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, והתבודד ובכה אל ד', ומיד אמר הקב"ה לישעיה שיחזור להתנבא שהוא יתרפא ויהא לו אריכות ימים, והדברים האלו של ישעיה הנביא אמר לנו רבינו, חובה עלינו לגדל ילדים כרצון השם, גם אם נראה לנו שהם לא הולכים בדיוק בדרך שאנחנו רוצים, ואנחנו חייבים לאהוב את הילדים.

אף אם הילדים לא גדלים כרצונך – תאהב אותם

אני אומר לכם שאסור שהדבר הזה יהיה נסיון עבורכם, את הילדים חייבים לאהוב בכל מצב, אף אם לובשים כובע אחר ממה שאתם לובשים, אסור להיות בקופסא, רק מי שהולך בשכל שיש לי, אותו אני אוהב, חס וחלילה, הילדים הם פקדונות של הקב"ה, וכשהם קטנים חובה עלינו לחנך אותם בתקיפות, וכשגדלים מחנכים קצת, וכשגדלים יותר, אוהבים אותם כמו שהם, היה כאן יהודי שחיבק כל מי שרק נכנס כאן, גם אם הוא לא היה היה לבוש כמו יהודי, הוא קירב כל אחד בגלל שיש לו נשמה יהודית, ושאלתי אותו מה עם הילדים שלך, למה אותם אתה לא מחבק, אני לא גדלתי שמחבקים את הילדים, אני גם לא מחבק אחרים, יש מקומות שאחרי שנותנים מכות לילדים מחבקים אותם... אבל זה בטוח שאת הילדים חייבים לאהוב, ואם

ואחרי שעשו את כל העצות ורואים שזה לא מצליח, הילדים לא מרוצים, ולא הולכים בדיוק בדרך שחשבת, אתה חייב להיות בשמחה, וחייב להמשיך לעבוד את ד', אסור שיהיה לך קושיות ותרעומות על הקב"ה, הרי רבינו ראה מראש את הגזירה של קומוניזם, רבינו אמר שאם לא היו חולקים עליו הוא היה יכול לבטל את זה לגמרי, אבל כיון שחולקים עליו הוא רק ידחה את זה בעשרים וכמה שנים, ורבינו ראה מה שיקרה עם הקנטוניסטים, כמה קשה יהיה להישאר יהודי, הרי מיליוני יהודים לא נשארו ביהדות והכל בגלל המחלוקת על רבינו, ואז הוא אמר: אף אם יבוא יום ולא יוכלו לגדל דורות להקב"ה, עדיין חייבים להתחתן ולגדל דורות, כי כך רצון הקב"ה.

חייבים להתחתן ולגדל דורות בלי חשבונות

חז"ל מספרים שבשעה שהקב"ה רצה שישעיה הנביא יפגש עם חזקיהו המלך, וישעיה הנביא אמר שהוא הנביא והמלך צריך לבוא אליו, הנביאות הכי נעימות יש בדברי ישעיה הנביא, וחזקיהו אמר שהוא המלך והנביא צריך לבוא אליו, חז"ל אומרים שחזקיהו היה כל כך גדול והיה ראוי להיות המשיח, והקב"ה רצה שהנביא ידבר עם המלך ויגיד לו את דברי הנביאות, לכן עשה הקב"ה שחזקיהו יהיה חולה, ואמר לישעיה הנביא לך ובקר את החולה, וכשהלך לבקר את החולה נתנבא לומר לחזקיהו שהוא הולך למות, גם מעולם הזה וגם מעולם הבא, ואמר לו: צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה, וחז"ל דורשים מת אתה בעולם הזה ולא תחיה לעולם הבא, וכשחזקיהו המלך שאל מה פשעו, ענה לו ישעיה הנביא כי הוא לא התחתן, ואמר לו חזקיהו המלך, לא עשיתי את זה בגלל כל מיני תירוצים שממציאים היום, ורוצים קודם

תאהב אותנו ככה, אם הילד מתבגר הגיע עם חולצה אדומה, אל תאכל את הלב, תעשה שמח בבית, ותראה לו כמה נעים זה להיות יהודי, אחרת הוא יברח מהבית וילך למקומות שאף אחד לא מעיר לו, כמובן שצריך לשים גבולות, ואם הוא מגיע עם כלב הביתה, ועוד אומר לך שהכלב הזה הוא גרמני וכדומה, זכותך להגיד לו, ילדי היקר, אני מאוד אוהב אותך, אבל אני לא רגיל לזה, תחנה את הרכב שלך במקום אחר, אולי יש אנשים אחרים שחושבים אחרת, ואומרים שצריך לכבד את הילדים אף במצב כזה, אני לא חושב שהם צודקים, וכי אם הילד אומר לך, תשכב על הרצפה אני רוצה להכניס לך סכין, וכי גם אז חייבים לכבד אותם, אבל עכ"פ לנו אסור שיהיה שאלות נגד הקב"ה, ויחן שם ישראל נגד ההר, נאהב את עצמינו, ונבין שהקב"ה עושה הכל.

יו"ט שבועות

אני רוצה להגיד כמה מילים בנוגע לשבועות, מתי בדיוק הולכים למקווה? בעלות השחר בדיוק? בשבועות חייבים להיות שמח, בדיוק שמח, ולמקווה הולכים סמוך לעלות השחר, גם חצי שעה קודם לזה, נחשב לסמוך, מעלת המקווה של יום זה גבוה מאוד, כפי שרבינו אומר בליקוטי מוהר"ן שזה שער נ', אבל אמרתי לבחורים שאם הם מדברים ומעשנים כל הלילה, עלי ועל צווארי שעדיף שילכו לישון, אסור לעשן ביו"ט כפי שלימד אותנו מוהרא"ש שזה חילול יו"ט, ובפרט בלילה כזה קדוש, לא כל כך קשה להיות ער בליל שבועות, מסיימים את הסעודה בשתיים עשרה, ואם יש משפחה גדולה מסיימים יותר מאוחר, ובארבע כבר העלות השחר, ואפשר ללכת למקווה לפני זה, וכאן בהיכל הקודש יש את תיקון ליל שבועות המקורי המובא בזוה"ק, הרי שאר הדברים נוספו עם השנים ואנשים התייאשו לגמרי מלומר משהו, לכן

אתה מקרב מישהו אחר שבקושי יהודי, ואתה אוהב אותו כי הוא נפש מישראל, אסור לך לזלזל בבן שלך גם אם הוא לא הולך בתלם, ותתפלל הרבה להקב"ה שישוב בתשובה ויתנהג כמו שצריך, כשהייתי נוסע למוהרא"ש בב"פ, התאכסנתי אצל אחד מחסידי ברסלב, צדיק גדול מאוד, והלב שלי בכה, כי ראיתי את הילדים נכנסים לשולחן בלי חולצה, וראיתי לפני החסיד צהלו, אין לו קושיות על הקב"ה, ואני עומד בצד ואומר להקב"ה אל תנסה אותי בזה, אבל החסיד הזה היה באמת שמח כי היה דבוק בהקב"ה באמונה שלימה, והוא אמר להם כל מיני אמרות שכל יהודי יכול לקבל, דברים פשוטים של אמונה, כמו שהיית אומר ליהודי רחוק שאתה רוצה לקרב אותו, אז מה אם הוא הבן שלך, וכי בגלל זה לא צריכים לקרב אותו.

לחנך את הילדים אבל לקבל הכל באהבה

חייבים להיות בשלום עם עצמינו בין בטיבו ובין בעקו, אנחנו מגדלים ילדים כי זה רצון השם, אברך סיפר לי שהוא נהג ברכב ממירון לשדה התעופה, וישב אצלו אברך אמריקאי ודיבר בטלפון עם הבן שלו, והרגליים שלו מורמות למעלה, ועומד עם הסמרטפון שלו ומדבר באוזניה, וצועק, אתה חייב להביא לי נחת, אתה שומע? אני יתן לך מכות רצח, אתה תביא לי נחת אני לא יודע מה אני יעשה לך, ובינתיים האבא מדפדף חדשות בסמארטפון, וכי הילדים נולדו לעולם להביא לך נחת? זה מה שהעבודה שלהם? ללכת לבוש בדיוק כמוך? אתה קיבלת פקדונות, תשמור עליהם, אבל תודה להקב"ה על הכל, אבל אל תחשבו לזלזל בחינוך הילדים, אם הילד עושה אחרת ממה שהאמא אומרת, צריך לעמוד על זה, ולהגיד לו שוב ושוב שחייבים להקשיב לקול האמא, ולהגיד לילדים איפה מותר להם ללכת ואיפה לא, ולא לציית ח"ו לילדים, אבל לעשות נעים בבית, ואם הילד גדל אחרת,

טובות, וגם לילדים הנשואים חייבים להגיד המון מילים טובות, אמא שלי תמיד שואלת מי מגיע אלי לשבת, וכשאני אומר שמגיעים הילדים הנשואים, היא אומרת לי, תנוח קצת ביום שישי שיהיה לך הרבה כח להגיד להם מילים טובות, זה כל כך חשוב להגיד לילדים, להגיד לבעל כמה אשתו טובה וכן להיפך, הייתי בירושלים אמרתי להם שאני מבין ששם זה קשה, כי הירושלמים נקראים אנשים קרים, אני לא מדבר ח"ו על תלמידי היכל הקודש... אבל אנחנו כאן יוצאי הונגריה זה לא צריך להיות כל כך קשה, תתנו מילה טובה.

למדנו עכשיו שרבינו הקדוש חיפש את נכדו של ר' שמעון בר יוחאי, בנו של ר' אלעזר, ששילמו לו כסף שיסכים לחטוא, ורבי החזיר אותו בתשובה על ידי שקרא לו 'רבי', ודיבר אליו כל כך יפה עד שהצליח לשכנע אותו להישאר בתורה, ואף שהוא הלך עם השדים וכל הזוהמא, הרי כל הזוהמא הזאת זה משהו שאין לזה שכל, אתה נשוי והולך ומחפש לכלוך ומשלם להם כדי שיגידו לו מילה טובה, אנשים השתגעו, זה לא נתפס בשכל.

אולי רציתם יותר לשמוע על שלום בית, אבל חייבים לדעת איך לאהוב את הילדים ולחנך אותם, מוהרא"ש היה אומר שכל דבר שקונים בעולם מגיע עם הוראות מפורטות, רק דבר אחד מקבלים בלי הוראות, ילדים, גם אם הבאת לו שעון יקר הוא ימשיך לא להקשיב לך, כי הילד צריך אהבה ולא דברים יקרים, סיפרתי לכם פעם שיש כאן אברך שאשתו קיבלה מסכתא שלה תכשיט יקר שעלה חמש אלף דולר, כי היא קיבלה מבעלה לפיוס אחרי שקיבלה ממנו מכות והיא לא רוצה ללבוש את זה... מאוד קל לשמוע אל סבתא אחרת, אבל מה עם הילדים שלנו, האם אנחנו לא צועקים עליהם ומתעללים בהם סתם, ואחרי זה רוצים לפייס אותם עם כל מיני משחקים, זה לא יתן כלום, אם הילד עובר לידך ואתה

החזירו את התיקון לקדמותו, זה לא לוקח יותר מחצי שעה - ארבעים דקות, רק תנ"ך ותרי"ג מצוות, ובשאר השעות לומדים שיעורים כסדרן, ומתבודדים באמצע אל ד', מבקשים על כל מה שצריך, רבש"ע עזור לי להגיע לבית מדרש כל יום לשחרית מנחה מעריב, רבש"ע אני רוצה שיהיה לי שלום, שלום בני לבין עצמי, שלום על ילדיי, שלום עם הוריי והוריה.

לא להיכנס לריב עם אחרים

טפשות שיהודי רב עם בני משפחתו, וכי התפקיד שלך לשמור על גיסך, אברך שומע סיפור ומיד מתחמם ואומר אני ידקור לו את גלגלי הרכב... מה זה התפקיד שלך, וכי אתה צריך לשמור על העולם, למדנו את זה עכשיו בבבא מציעא, אצל ר' אלעזר ב"ר שמעון עם הכובס, מה לנו להתערב כמה שאחרים עושים, מאיפה יש לכם בכלל זמן להתערב אצל אחרים, ואף אם גיסך התחצף נגד אביך, מה זה העסק שלך, תבקש מהקב"ה שאתה לא תעשה דברים כאלו.

לתת מילים טובות בבית

הייתי עכשיו בארץ ישראל ופגשתי שם זקני אנ"ש היכל הקודש, ואמרו לי, שהדבר הקשה ביותר זה לתת מילים טובות בבית, להגיד כל יום מילה טובה, תיזכרו אם היום אמרתם איזה מילה טובה בבית, אולי אם היא היתה מנקה את כל הבית ומכינה אוכל מיוחד היית אומר משהו, אבל מה רע להגיד לה אני כל כך מודה להקב"ה, שזכיתי שאת אשתי, סתם מילה טובה באמצע היום, אפשר לדבר שעה שלימה ולא לדבר כלום, לשאול איך היה כל היום וכו' וכו' וזה לא נגמר, ואפשר לדבר חצי דקה ולהשאיר הרגשה הכי טובה, להגיד לה מה שלומה ואיך חשבת עליה כל היום, וזה הכי קשה להגיד, תתנו מילים

נמצא, בכל מקום צריך להיות שמח ולהגיע יחד להיות עם אנ"ש בחג השבועות, והעיקר שיהיה אהבה ביניכם ואל תכעסו אחד על השני, ולפעמים יש אברך שעוברת עליו תקופה קשה, והוא מאוד אכול בתוך הלב שלו ומתחיל לדבר דברים נגד, אל תצעקו עליו, ואל תגידו, הוא מדבר נגד ההנהגה של ראש הישיבה... אדם שבור תחזקו אותו, אין כאן הנהגה ואין כלום, יש את רבינו ויש את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, שיהיה לכם חג שמח.

מדבר עם אשתך, תגיד לה, אמא, איזה נס עשה לנו הקב"ה שיש לנו ילד כזה טוב, זה מה שיציל את הבן שלך, ותגיד את זה באמת, מתוך הלב שלך.

אני מבקש ממכם לא לעשות ממני אדמורו"ת, מגיעים כאן לשיעורים להתחזק יחד, אבל אל תרוצו אחרי לקריה לחג השבועות, איפה שהתלמידים מתקבצים יחד, שם רבינו נמצא, לא משנה איפה זה, אם זה בבארא פארק או במאנסי או בסטטן איילנד, ואפילו בקרית ברסלב, גם שם רבינו

שו"ת עם בחורי ישיבת היכל הקודש דירושלים

באתרא קדישא מירון יצ"ו

ש. בשלומדים ש"ס על הסדר, אפשר לדלג על מה שלמדו כבר לפני החגים?

ת. בוודאי, ואלו שלומדים מסכת תענית 101 פעמים, כשלומדים את הש"ס, במאה ואחד הפעמים הקרובות אפשר לדלג על תענית, הרבה אברכים עושים כך, כשלומדים ש"ס בכל שנה הם מדלגים על כל המסכתות שלמדו המון פעמים, ואני עושה את זה במשניות, הרי מוהרא"ש אמר ללמוד כל יום פרק במשניות אבות, לסיים כל שבוע מסכת אבות, ולכן כשמגיע אבות לסדר המשניות, אני מדלג והולך הלאה, כי אני בין כה מסיים כל שבוע מסכת אבות.

ש. בשבחור אוסף בסף לנסוע לאומן ולא רוצה להגיד שהכסף לאומן כי לא יתנו לו, האם הוא יכול להגיד שזה לצורך אחר?

ת. בוודאי, מוהרא"ש היה אומר את זה בשם ר' לוי יצחק, שכמעט כל ענין נמצא אצל רבינו, פדיון שבויים הכנסת כלה וכו'.

ש. בשלומדים ספרים, האם צריך ללמוד גם את ההקדמה?

ת. תלוי איזה ספרים, כי בזוהר הקדוש וכן בתיקוני זוהר, ההקדמה היא חלק מהספר, ובספרים של רבינו אין הקדמות, יש רק מה שר' נתן כתב, וטוב לעבור על זה פעם

ש. האם מותר לשוחח באמצע תהלים?

ת. עם הקב"ה כמוכן ורצוי, ואם מישהו מתקשר אליך, אם זה ההורים, תרים ותדבר איתם, ואם זה חבר, תחכה שתסיים את המזמור [במשך הזמן שהבחורים שאלו את השאלות, המשיך ראש הישיבה בלימוד שיעוריו, וביני לביני ענה להם על שאלותיהם].

ש. בשגורסים גמרא, האם צריך לגרום כל ההגהות שיש בצד, ומה שבתוך הסוגריים?

ת. אין חובה, תעשו מה שהכי נוח להם, העיקר שתגרסו המון גמרא, באופן שהכי יזרז אתכם ללימוד התורה.

ש. האם אפשר לקרוא ספרי רבינו עם העיניים?

ת. ספרי רבינו צריך להוציא עם הפה, כמו זוהר הקדוש, ואם רוצים שזה יכנס ממש לעצמות צריך להגיד את זה בקול.

ש. האם צריך להגיד את מה שכתוב בסוגריים בליקוטי מוהר"ן?

ת. אם רוצים אפשר.

ש. בשלומדים מסכתות לפני החג, כגון מגילה לפני פורים, ופסחים לפני פסח, האם

מוהרא"ש, ואחד מרגיש ב'אשר בנחל', ואחד מרגיש בקונטרסים, ובאוצר האמונה, כל אחד מה שהוא מרגיש, שום דבר זה לא חובה, ואין שום חובה לקחת ספר אחד וללמוד עד הסוף, כדאי ללמוד מה שמרגישים בזה רגש להשי"ת.

ש. איזה מדרש כדאי להתחיל ללמוד?

ת. מדרש תנחומא, זה יותר קל להתחיל.

ש. מה מותר להשתמש עם כסף של הפצה?

ת. מה שנכנס בגדר צרכי חיים.

ש. יש באלו שאומרים שהסימן לזמר ירא השם, אם הוא שר רק לגברים, האם זה הסימן באמת?

ת. זה לא מספיק, צריך לבדוק גם מה הוא שר, האם התוכן שלו, הוא תוכן של יראת שמים.

ש. יש תפילה ממוהרא"ש על בחורים מעל גיל 02, ממתי מותר להגיד את זה?

ת. אפשר להגיד את זה הרבה יותר לפני הגיל הזה, וכן אפשר כבר ללמוד מסכת תענית ארבעים פעם, לפני שמתבגרים, והעיקר זה ללמוד.

ש. רואים איך שר' נתן כותב עם כבוד מאוד גדול על הקיסר, האם כך צריך לכבד את המלוכה?

ת. כמובן, אבל לא ח"ו ממשלה שהיא נגד התורה, אחד הטענות שהיו על הרה"ק מסאטמאר, שכתוב בנ"ך שאליהו הנביא השתחוה לאחאב, אף שאחאב חטא והחטיא הרבים, וענה הרה"ק מסאטמאר, אחאב

אחת לפחות, וספרי מוהרא"ש זה לא משהו שחובה, אבל זה המון חיזוק, והרבה פעמים ההקדמה יותר חזקה מכל הספר, ומאוד כדאי ללמוד את זה.

ש. האם אפשר לשיר ניגונים של מילים בלשון הקודש?

ת. אם הוא שר פסוקים של תהלים זה לא בעיה, אבל הבחורים באמריקה לא מבינים ושרים כל מיני שירים עם מילים נוראיות שהם אפילו לא יודעים מה הם אומרים, שומו שמים במה שאומרים.

ש. האם אפשר לשמוע שירים של זמרים מעדות המזרח?

ת. כל עוד שהם זמרים כשרים אין שום בעיה, גם אני שומע שירים מעדות המזרח, כמובן רק יראי השם, אני לא כל כך מכיר את השמות שלהם.

ש. יש שירים מראש הישיבה ששרים במילים אחרות אצל החילונים.

ת. אני לקחתי את השירים מזמר ביבנאל, שמוהרא"ש אמר לו לקחת שירים ממקומות אחרים, ולהביא את זה ליהדות, ואני שמעתי אותו שר בלשון הקודש, מילים קדושות כמובן, ועשיתי מזה שירים באידיש, הזמר הזה הוא רב היום, הוא הוציא ג' קלטות מניגוני היכל קודש על פי מוהרא"ש, קראו לזה שמחה היא הגאולה.

ש. איזה ספר ממוהרא"ש כדאי להתחיל ללמוד? והאם כדאי לקחת ספר אחד וללמוד עד הסוף או ללמוד בו זמנית בכמה ספרים?

ת. כל אחד יקח את הספר שהוא מרגיש בזה רגש לעבודת השם, אחד מרגיש בשיחות

ש. האם לכתחילה להגיד תיקון חצות קודם שהולכים לישון, או לקום מוקדם?

ת. כדאי להתרגל להגיד יחד עם קר"ש, כי כך זה ישאר אצלך לאורך זמן, חוץ אם אתה יודע שאתה קם כל יום קודם עלות השחר.

ש. האם אפשר להגיד את תיקון החצות השלם הארוך?

ת. כמובן שאם אתה לא עייף אדרבה ואדרבה, אבל תיזהר שזה לא יהיה מה שיגרום לך להפסיק להגיד תיקון חצות לגמרי, כי לפעמים אנשים אומרים, אני הולך לישון היום, כי זה ארוך מדי, יש את התפילה הארוכה של ר' נתן אחרי תיקון הכללי, תפילה מיוחדת ומעוררת, ויש הרבה אנשים כברסלב שלא אומרים תיקון הכללי, כי הם אומרים רק יחד עם התפילה של ר' נתן, וזה מדי ארוך בשבילם, אז בוחרים לא להגיד כלל, מוהרא"ש לימד אותנו להגיד תיקון הכללי, ואחרי זה אם רוצים שיגידו את התפילה, אבל לא לקשר את זה יחד, כדי שלא יבואו לא להגיד בכלל תיקון הכללי.

ש. האם צריך להגיד קודם תיקון הכללי 'הריני מקשר עצמי'?

ת. אם רוצים אפשר להגיד כל פעם, וקודם כל תפילה, אבל אנחנו אומרים בבוקר על כל היום, וככה זה גם כליל הסדר, אפשר להגיד לשם יחוד בכל מצוה של ליל הסדר, לפני כל כוס, ולפני המצה והמרור, ולפני מצות סיפור יציאת מצרים וכו', אבל אני אומר לשם יחוד בתחילת ליל הסדר על כל מצוות הסדר, כל הכוסות והמצוות וכו'.

ש. איזה בדחנים מותר לשמוע?

ת. אנשים שלא עושים ליצנות על דברים

התמנה למלך על ידי הנביא בשליחות של הקב"ה, אף שהוא אח"כ מרד בהקב"ה, מ"מ יש חיוב על כל אחד לכבד את המלכות, התורה אומרת על יעקב ויוסף, ויתחזק ישראל וישב על המטה, ואומר רש"י אע"פ שהיה בנו, מכאן שחולקין כבוד למלכות, ורש"י אומר שכן היה אצל אליהו, ואנשים רצו להגיד שאותו דבר זה הממשלה כאן בארץ הקודש, חס ושלום להגיד כך, כי כל הממשלה היא מרידה במלכות שמים, ואילו אחאב נבחר על ידי הקב"ה, בנביאות אמת.

ש. האוטובוסים היום ממומנים על ידי הממשלה, האם יש חובה לשלם על הנסיעה?

ת. בוודאי, צריך לשלם.

ש. האם לומדים נ"ך בליאה?

ת. לא לומדים לפני חצות הלילה, ורק קרבנות הנשיאים מותר להגיד כי זה נוסח של תפילה לסגולה.

ש. האם קרבנות הנשיאים לסגולה מתחילים להגיד מגיל שבע עשרה?

ת. מותר להתחיל ללמוד לפני זה.

ש. מה עושים ששולחים מכתב וראש הישיבה לא עונה?

ת. אין לי זמן ואני לא מספיק לענות לכולם, מותר לשלוח שוב, להזכיר על השאלה.

ש. כשאומרים קר"ש עם וידוי האם חייבים להגיד בעמידה?

ת. מותר אם רוצים...

תמיד ביד שמאל, אף אם יש תפילין, שאר השאלות שאתם שואלים כאן על הלכה, תבדקו בקיצור שולחן ערוך.

ש. האם זה בסדר להירדם עם שירים?

ת. אם זה עוזר לכם להתבודד.

ש. האם צריך להירדם רווקא על צד שמאל, אחרי ששוכבים הרבה זמן וכבר כואב הירד?

ת. אני לא מבין למה אתה שוכב הרבה זמן, אני נוהג שאם עובר עשר דקות ולא נרדמים, קמים ללמוד, חבל לבטל את הזמן, לא כתוב בתורה שחייבים לישון, אם אתה לא נרדם לך ללמוד, מה זה הדבר הזה שאנשים שוכבים במיטה שעתיים בלי לישון, זה ממש ביטול הזמן, זה נכון שרבינו אמר שלשכב זה כמו לישון, זה רק אם אתה שוכב עם עיניים סגורות, תשכב ככה חצי שעה, ותקבל כוחות, ולך ללמוד עד שתהיה עייף, הדיבור מרבינו שמעתי ממוהרא"ש, בעז"ה כשאלמד שוב באשר בנחל אשלח לכם את זה, אני לא מבין מה זה לשכב במיטה הרבה זמן, תתחילו לדבר אל ד' בהתבודדות ופתאום אחרי חמש דקות נרדמים, ושוב אני לא אומר לכם מה לעשות, אני אומר לכם מה אני עושה, אני הרדמתי בלילה את התינוק שלי, היא נרדמה רק בארבע בבוקר, והייתי מאוד עייף אחרי הטיסה, אבל נשכבתי ואחרי עשר דקות שלא נרדמתי הלכתי למקוה, אם אתם מקשיבים לשיעור זה יותר קל, כי אין בזה ביטול זמן.

ש. לשמוע שיעור עם עיניים סגורות זה כמו לישון?

ת. זה נחשב לא לבטל את הזמן, זה כל השאלות שלכם, יצאתי בקלות, הייתי בטוח שתשאלו שאלות קשות, תביאו שאלות קשות.

קדושים, זה קו מאוד אפור וצריך להיזהר.

ש. האם אפשר לשמוע מתיחות?

ת. אין איסור אם אין בזה ליצנות על דברים של קדושה, ולפעמים זה עדיף מבדחנים שקמים לדבר בחתונות עם לבוש חסידי, ובין לבין משחילים בדיחות נגד מנהגים של קהילות, ונגד שלום בית, הרי רוב הבדיחות אפשר לספר על חבר, והם מספרים את זה על האשה, אין שום קשר בין הבדיחה לנשים, מה הטעם לצחוק סתם על נשים, או על ההורים או על הוריה.

ש. האם אפשר למכור קמיעות של מוהרא"ש על חפצים, כמו ריח לאוטו וכדומה?

ת. כל עוד שהכסף הולך להפצה, זה היה רצון מוהרא"ש, להפיץ ספרי רבינו.

ש. מתי לא אומרים תחנון ביארצייט?

ת. מוהרא"ש היה אומר שלא אומרים תחנון בכ"א אדר יו"ד של הרבי ר' אלימלך מליזענסק, ובכ"ו אב יו"ד של הרה"ק מסאטמאר

ש. האם אפשר להגיד תיקון חצות אחרי עלות השחר לפני הנץ?

ת. בשערי תשובה הוא מביא שבימות הקיץ שעלות השחר מאוד מוקדם אפשר עד הנץ החמה.

ש. על איזה יד עושים נפילת אפיים?

ת. בעולם נהוג שקשור לתפילין, אם יש תפילין ביד שמאל, נופלים אפיים על ימין, אבל רבינו אמר שיש לעשות נפילת אפיים

מוהר"ן כל חודש, ולא התבודד כל היום, אלו היו תקופות שונות, זה כל השאלות?

ש. אם קמים מאוחר אחרי הצות, כשא"א להתפלל יותר שמו"ע, האם אפשר להתפלל כל הנוסח עד שמו"ע?

ת. לא מתפללים אחרי הצות, אני לא מבין איך זה קורה, בחיים לא התפללתי אחרי הצות, אם אתה עייף, תקום להתפלל ולחזור לישון.

ש. האם ראש הישיבה יערוך באטע בלי" שב"ק?

ת. בשב"ק אני אצל אבי שליט"א, והוא מסיים את הסעודות מאוד מאוחר, בשעה 1-2 בלילה.

ש. עוד מעט יש לי יום הולדת, מה לקבל על עצמי?

ת. גם לי יש עוד מעט יום הולדת, בי"ב סיון, ומשנה לשנה אני נהיה יותר ויותר גרוע, תנו לי ללמוד קצת, תקבל על עצמך לא לדבר עם התפילין.

ש. כמה משניות אפשר ללמוד ביום?

ת. שמעתי פעם שהיה מקובל גדול שלמד כל יום את כל ששה סדרי משנה, יש שלומדים ח"י פעמים ח"י פרקים...

ש. מה עושים כשהולכים להפצה, ואנשים אומרים, קודם אני אלמד את ספרי רבינו ואחרי זה הקונטרסים?

ת. אומרים לו: נכון נכון, לא מתווכחים, הולכים הלאה.

ש. מה לעשות שלא מבינים אף מילה בשלומדים זוהר הקדוש?

ת. קודם תסגרו את החלונות כי יש משטרה בחוץ, אני לא מפחד, אם לא נוכל להיות כאן, נהיה בירושלים, בנוגע לזוה"ק יש היום פירוש יפה, מתוך מדבש, זה יכול לעזור להבין קצת, תסתכל כאן בתיקונים שלי, כמה הגהות יש לי, בהתחלה גם לא הבנתי כלום, אבל עם הזמן מבינים, ויש חידושים יפים ב"ה, יש כאן גם את החשבונות של גימטריא של השמות.

ש. אתמול היה לי חלישות הדעת כשבר אחד אמר כמה פעמים סיים משניות, ואני אמרתי רק חמש.

ת. וכי על זה יש חלישות הדעת? כשאני הייתי בגילך לא ידעתי את השמות של כל המשניות.

ש. האם אפשר לשמוע דרשות של רבנים אחרים?

ת. כל עוד שזה מעורר אותך לעבודת השם, הנהגות לוקחים ממורה דרך אחד כדי לא להתבלבל, אבל כל מה שמעורר לעבודת השם טוב לשמוע ולקרוא.

ש. מה עושים בשלומדים ליקוטי מוהר"ן ולא מבינים כלום?

ת. להמשיך להגיד שוב ושוב, בסוף יבינו.

ש. איך מוהרא"ש יכל בתור בחור לסיים כל חודש ליקוטי מוהר"ן וליקוטי הלכות ולהתבודד כל היום?

ת. זה לא היה באותו זמן, בתקופה שלמד ליקוטי הלכות כל היום, הוא לא סיים ליקוטי

הקב"ה בעולם, אבל בכל מקרה אתה יכול לתת לאנשים ביד, גם בבית כנסת כזו.

ש. מה עושים כשמישהו שואל אם יש לנו קבלות בהפצה?

ת. עבור השקל השלם שהוא נותן?

כל כך חם כאן בארץ ישראל, אני לא יודע איך חיו פעם בלי מזגנים, מישהו אומר שבאמת רואים שכל האנשים של פעם מתו כבר... הקב"ה עשה לנו נס גדול עם המזגנים.

ש. האם אפשר ללכת הפצה בצמתים?

ת. מי שרוצה ללכת דווקא לצמתים זה בסדר גמור, וכמובן שישאל את ההורים שלו, אבל אתם צריכים ללכת אצל אחינו בבתי כנסיות וישיבות, ובבתים שגרים אנשים כמונו, כי בצמתים יש מספיק מפיצים מיבנאל, ואצלינו בתוכינו יש פחות הפצה, ובנוגע לשמירת עיניים, זה לא ענין של הפצה, שמירת עיניים צריך בכל מקום, בכל רגע ושעה, אנשים מתחילים עם שאלות של שמירת עיניים רק כשמגיע לדבר שבקדושה, כמו הפצה, או כמו לנסוע לאומן, מישהו אמר לרבינו שפלונני לא מרגיש טוב כי הוא הולך כל יום למקווה, ואלו ימים קרים וכו', אמר לו רבינו למה תולים את זה במקווה, ולא בעבירות שעשה, היה לי סבא ר' משה ראטה שקיבל שיתוק ברגל, ושילם כסף לבחור חזק שיקח אותו כל יום למקווה במסירות נפש, ופעם אחת הוא הגיע לרופא, והרופא אמר לו שהוא לא מרגיש טוב כי הוא הולך למקווה כל יום, וישב שם גם איזה גלח, ושאל סבא שלי, האם הגלח גם לא מרגיש טוב כי הוא הולך למקווה, ואם אתה רוצה ללכת לצמתים, בשאלות כאלו עדיף שתשאלו את ההורים, ואם ההורים אומרים לך לשאול את ראש הישיבה, תשאלו אותי באופן פרטי.

ש. כשהולכים הפצה ומזמינים פנימה כדי לאכול משהו, האם אפשר בכל בית לאכול?

ת. לא כדאי בכלל להיכנס לבית של מישהו אחר, ובטח בחורים צעירים, הרבה פעמים אפשר להבין את זה מראש, כשהוא אומר לך בדלת אתן לך דולר, ואם תיכנס בפנים אתן לך עשר דולר, זה מסוכן מאוד.

ש. כשמישהו דופק אצלינו בדלת, ואבא שלי לא רוצה לתת לו, האם אפשר להגיד לו 'אבא לא בבית עכשיו'?

ת. זה מסוכן מאוד להגיד אבא לא בבית, ככה מוהרא"ש היה אומר, שזה יכול לגרום שהאבא לא יהיה בבית ח"ו, אומרים שאבא לא יכול כעת לגשת, בחור אמר לי שהלך להפצה בויליאמסבורג ויהודי בן שבעים פותח את הדלת ואומר לו, אבא שלי לא בבית...

ש. מה עושים כשמישהו אומר, אני לא מקום של גניזה?

ת. לא חייבים לענות אבל אפשר להגיד מה שמוהרא"ש היה אומר, כולנו הולכים להיות גניזה, את כולנו הולכים לקבור באתר של גניזה, וכי יהודי לא יקנה חומש בגלל שהוא לא צריך גניזה, איזה תירוץ זה, קח קונטרס ותדע שיש הקב"ה ואחרי זה תשים בגניזה, חוץ מזה שסבא שלי זצ"ל היה אומר שאת הקונטרסים שאין שם תיקון הכללי אפשר להניח באשפה, בתוך שקית ובאשפה, ככה הוא פסק על כל הגליונות שיש בבתי כנסת.

ש. מה עושים בבית כנסת שכתוב לא להכניס גליונות?

ת. תיכנס ותבדוק אם באמת אין שם גליונות אחרים, אל תשים, ואם יש גליונות אחרים למה שלא יהיה גליון המפרסם שיש

קהילה עובדת לעצמה, ולכן זה לא כל כך מסונן, האם כל יום יש לכם שיחות כאלו יפות בישיבה ביניכם? א מחיה.

ש. מה עושים באוטובוס כשיש בחורים עם טלפון פרוץ?

ת. תן לו כרטיס שיוכל להתקשר לשמוע שיעורים, כאן בארץ ישראל הטלפונים יותר כשרים מאמריקה, כי כל הרבנים והקהילות עובדים יחד בשיתוף פעולה, ובאמריקה כל

לאחר מכן מסר להם שיעור חיזוק:

יש תמיד סיכוי, אף פעם לא להתייאש, גם אם נפלת והיית טמא, וכל זה מגיע על ידי הצעקה להקב"ה, רבש"ע למה נגרע, רבש"ע אני רוצה לזכות להיות יהודי טוב.

אם אשאל אתכם מה קיבלתם מרבינו, אחד יגיד שקיבל דרך הלימוד, ואחד יגיד שקיבל כיבוד אב ואם, ואחד יגיד שקיבל שמחה, אלו באמת דברים גדולים ואולי הכי גדולים, ואחד יגיד שקיבל התבודדות, ואחד יגיד שקיבל התחזקות, אחד אומר כאן שהוא קיבל את הראש ישיבה... אבל הדבר הכי גדול שקיבלנו מרבינו, שאברך ובחור פשוט יכולים לפתוח את הפה ולהגיד, רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים, רבש"ע אני רוצה להיות דבוק אליך, ואומרים את זה באמת ובתמים, אלו דיבורים שרק צדיקים גדולים מדברים, ואנחנו זוכים להגיד את זה.

כשר נתן הגיע לראשונה לרבינו, רבינו כבר היה בעיר ברסלב, אחרי שנולד במעזיבוז, והתחתן בהוסיאטין, ועבר לגור למדודיווקא, ועבר לארץ ישראל, וחזר לזלאטיפולי, ואחרי זה לברסלב, ורבינו אמר לו לך ותציץ בחלון

אני לא יודע אם אתם זוכרים שאתם בארץ ישראל, ומבינים מה זה ארץ ישראל, הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן כשהוא היה בארץ ישראל, הוא היה מזכיר לעצמו בכל כמה פסיעות, איפה אני? אני בארץ ישראל, כי בספרי רבינו משמע שבארץ ישראל זוכים לדברים גדולים, זוכים לתקן פגם הברית, זוכים לאמונה, לאריכות אפים ועוד דברים יפים וגדולים, אני מודה להקב"ה שזיכני לשבור את המניעות ולהגיע לכאן, אני מאוד שמח שאני כאן, ובפרט שאני זוכה לשבת איתכם כאן, תלמידי הישיבה, זה נראה לי עדיין חלום, כי כבר זמן רב שאמר למגי"ש ולמנהל שאני רוצה לשבת עם הבחורים כמה ימים, ללמוד איתכם ולדבר איתכם, אי אפשר לכתוב עלי ראש הישיבה כשאני לא בישיבה.

אנחנו נכנסים עכשיו לשבוע ספירה של הוד, היום בלילה מתחיל חסד שבהוד, אצל חלק מהחסידים נוהגים שלא אומרים תחנון בשבוע של הוד, וכן נוהגים אצלינו בהיכל הקודש, כי זה כמו יו"ט, תרעין פתיחין.

היום בלילה זה פסח שני, יום מלא בחיזוק,

הרהור תשובה, לא יחשוב שעוד מעט יתפלל ועוד מעט יחזור בתשובה, אלא במקום שהוא נמצא, שם יעצור וידבר אל השי"ת, רבש"ע עזור לי להיות ירא שמים.

הרבה אנשים צוחקים על השירים ששרים אצלינו בישיבה, 'אני רוצה להיות ירא שמים', מי לא נותן לך, תהיה ירא שמים, וזה ליצנות על כל התפילות ועל כל התהלים, הרי כל ספר תהלים הכוונה היא התקרבות להשי"ת, זה נראה שדוד המלך ביקש על המלחמות, אבל רבינו אומר שהכל הוא כתב על המלחמה עם היצר הרע, היצר הרע מנסה להפיל אותנו ולהכשיל אותנו, ואנחנו בוכים להשי"ת שננצח במלחמה.

מהו עבודת התשובה? העבודה כל כך פשוטה וקלה, אומרים להקב"ה, סליחה, אני יותר לא יעשה את זה, אני מתחרט שעשיתי כך, לא עושים עבודות קשות, מוהרא"ש היה אומר לבחורים שצריכים לאכול טוב, הוא אמר שכשהוא היה בחור הוא אכל לחם שלם בכל בוקר עם שמנת, ואחרי זה הוא ישב עם ערימה של ספרים, תאכלו טוב, ותטלו מים אחרונים ותברכו ברכת המזון מתוך הסידור, כי אם לא כן אתם תיכנסו לברכות אחרות, וזה יראה כמו הקידוש שעושים בפורים...

אמרו על דרכו של רבינו שהוא בחר בדרך חדשה, ורבינו אמר שזה באמת דרך חדשה, אבל זה מוליך אתכם לדרך הישנה של אבותינו הקדושים, זה נראה דרך חדשה, כי לא מדברים מעבודות קשות וסיגופים, אבל זה מוליך אותנו להיות דבוק אל השי"ת, כשהיינו בחורים ידענו שכדי להיות דבוק אל ד', צריך לאכול לחם בלי חמאה, ואם רוצים להיות בחור חסידי לא עושים מקלחת, אבל כאן למדנו בגמרא רוחץ אדם כל יום בשביל קונו, כשזוכרים מקונו, מהקב"ה, יכולים להתרחץ וצריך להתרחץ, זה הדרך שרבינו לימד אותנו, תאכלו כי צריכים לאכול ותשנו כי צריכים לישון, ותתחתנו כי הקב"ה אמר

איך רב העיר לומד, ר' אהרן הרב של העיר ברסלב, וראה שפתוח אצלו שו"ע והוא בוכה להקב"ה שרוצה להיות ירא שמים, כשחזר סיפר לרבינו מה שראה, רבינו אמר לו, זה מה שרציתי שתראה, איך יהודי בוכה שרוצה להיות ירא שמים, זה המתנה שקיבלנו מרבינו, פסח שני, יהודי אומר להקב"ה, אני רוצה להיות ירא שמים, למה נגרע.

כשהגעתי הייתי בבני ברק ושאלו אותי למה אין בברסלב את העבודות הגדולות של הסיגופים, ללכת למקווה קר, וקפה בלי חלב ובלי סוכר וכדומה, כדי לשבור את הגוף, והתשובה היא שרבינו נתן לנו את העבודה של משיח, העבודה של משיח זה משיח אלמים, לוקח אנשים אלמים שלא יודעים לדבר, ומלמד אותם לדבר אל השי"ת ולהגיד: רבש"ע תמחל לי, כל כך קשה כעת בימות הקיץ עם שמירת עיניים, אני נכשל שוב ושוב, אין לי כח לתעניות וסיגופים, בקושי שורדים בצום בימים שאנחנו חייבים לצום.

הייתי עם סבא שלי זצ"ל בימות החורף במירון, והלכנו למעיין בספסופה לפנות בוקר, קור אימים היה שם, לא תמיד הצלחתי להיכנס איתו יחד, ואחרי זה הלך למקווה האריז"ל, שבר את גופו לגמרי, היה צדיק מאוד גדול, אבל אנחנו זכינו שרבינו לימד אותנו להתקרב אל הקב"ה ללא העבודות הקשות, רק על ידי הדיבור, רבש"ע אני רוצה לזכות לקרבת אלוקים.

היה פעם חסיד ברסלב שהיה סוחר, בעבודתו הוא מכר שעונים יקרים, ונסע עם הרכבת, ומצאו אותו פעם אחד באמצע היום בתחנת רכבת יושב ובוכה, חבר שלו ראה שהוא בוכה והיה בטוח שגנבו לו את השעונים ושאל אותו מה קרה, והוא ענה, שהוא בוכה שהוא רוצה להיות ירא שמים, אומר לו החבר שלו, כאן בתחנת רכבת? בוא לבית כנסת ותגיד תהלים, ענה לו היהודי, אני קיבלתי מר' נתן, שבשעה שיהודי מקבל

השבוע ש"ס, והוא מסיים עכשיו משניות בפעם העשרים ושש, והוא בפעם התשע עשרה, והוא בפעם העשרים ושלוש, והוא בפעם העשרים ותשע, והוא בפעם השניה, והוא בפעם הארבעים ואחד, והוא בפעם העשרים וארבע, והוא בפעם הרביעית, והוא בפעם השישית, והוא בפעם החמש עשרה, והוא בפעם האחד עשרה, והוא בפעם השש עשרה, והמגי"ש בפעם החמישים ושבע, ושלמה בפעם הששים וחמש, וידידיה בפעם הארבעים ושתים, וצבי יהודה בפעם העשרים ושש, למה שתחזיקו את זה רק אצלכם, בחורים בישיבות רוצים להיות כל כך טוב, ומהדקים חזק את החגורה, וחושבים שכך הם יהיו טובים, אצלינו הולכים עם חגורה רק בתפילה, והעיקר מה יש בראש, מי שנוהג אחרת שילך אחרת, רק שבראש יהיה שם הקב"ה.

ואז מגיעים כל המחשבות, מה יגידו עלי, יצחקו עלי וכו', אני לא אומר לכם ללכת למקום שלא נעים לכם שם, אבל תחזיקו תמיד כמה כרטיסים בכיס וכשאתם הולכים ברחוב ורואים איזה בחור, תביאו לו כרטיס, אברכים מספרים לי שהחיים שלהם התהפכו ממות לחיים, רק כי מצאו כרטיס בבית כנסת על השולחן, אתם לא יודעים שאפשר להציל חיים של אנשים, אנשים חושבים שרק אם יש בחור שכבר התקלקל לגמרי וכבר לא מניח תפילין, רק לו מותר להתקרב לברסלב, הרי אז הוא כבר לא רוצה לשמוע, לכן עדיף להגיע אליו לפני זה, כשהוא עוד מסודר עם החליפה והכובע ועוד מחפש דרך בעבודת השם.

דיברנו קודם על שמירת עיניים, אני זוכר בתחילת התקרבותי, שאלו אותי וכי בימים כאלו קדושים אתה נכנס לשדה תעופה לנסוע לאומן, והאמת היא ששמירת עיניים היא עבודה בכל מקום ומקום, והרי אם אסע לראש השנה למירון או למעז'יבוז כולם יסכימו שמותר לי לנסוע, ורק כשנוסעים לאומן

להתחתן ולגדל דורות, תכניסו את הקב"ה בכל דבר.

יהודי הגיע פעם אחת לצדיק, שהוא כבר יושן על הרצפה ארבעים יום ועוד לא זכה לראות אליהו הנביא, והצדיק אומר לו, בא ואראה לך, והלך איתו מחוץ לעיר, ומגיע עד לרפת, ומראה לו שיש שם פרה שכבר ארבעים שנה שוכבת על הרצפה ולא זכתה לראות אליהו הנביא, כי אין כלום מהעבודות הקדושות האלו אם לא זוכרים מהשי"ת, צדיקים היו אומרים שאפשר לצום בצלחת מרק, כשזוכרים מהשי"ת, ואפשר להתבודד בין האנשים, ראיתי שמוהרא"ש היה עושה כך, הוא היה מניח ידו על השפתיים ומדבר אל ד', כך ישב בשמחות משפחתיות, כשהיה צריך ללכת לשם, התבודד בין האנשים, ראיתי את זה גם בתפילות, הוא התפלל כמו ילד עם סידור, וכשסיים את הקטע והמתינו לבעל תפילה, הוא התבודד בינתיים בשפתיו.

שמחה המפתח של כל היהדות, כשיהודי שמח הוא לא עושה עבירות, צריך להיות שמח שאנחנו זכינו ואנחנו יהודים.

אני רוצה לחזק אתכם בהפצה, אם אנחנו זכינו ומצאנו את הגן עדן, למה שלא נפרגן אנשים אחרים בזה, תנסו לחשוב אם אתם לא הייתם כאן איך הייתם עכשיו סובלים, הרי הייתם במקומות אחרים והיתה תקופה שלא ידעתם מהלימודים של רבינו, וכל יום נשברתם מחדש, בבוקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בוקר, בחורים הולכים לישיבה ולא יודעים מה רוצים מהחיים שלהם, למה הולכים ולמה חוזרים, למה שלא יקבל גיליון, מגיע עוד מעט שבועות, אני זוכר לפני ההתקרבות, כמה שהחג הזה היה שובר אותי, תענית דיבור עד כתר, ומה קורה אחרי שבועות? כלום, לא היה לנו שום דרך לתורה הקדושה, לא מבינים מה המגי"ש רוצה בשיעור, הגעתי למוהרא"ש ונודע שיש לי דרך לסיים את הש"ס, הבחור כאן מסיים

אל השי"ת, ולבקש ממנו להינצל, עכשיו כבר יום שלישי בלילה, ומשבת עוד לא ישנתי, ביום ראשון היה טיסה, ואנחנו כאן עם תינוקת שלא נרדמת בלילות... בעז"ה מחר בבוקר נמשיך ללמוד, כעת מעריב, מעריב מתפללים גם אם מאוד עייפים, כי אם אומרים שקודם נתפוס תנומה יכולים ח"ו לישון עד הבוקר, נתפלל עכשיו מעריב, ספירת העומר, ומחר נלמד לפנות בוקר, ואחרי זה תבואו לעזור קצת במטבח אצל ההורים שלי, כך יהיה לכולנו חלק בחתונה של ר' שמעון, גם אם אנחנו לא יודעים ללמוד ספרי קבלה, אנחנו נעבוד במטבח של החתונה, שיהודים שמגיעים לר' שמעון בל"ג בעומר יוכלו לאכול בחתונה.

מתחילים השאלות של שמירת עיניים, הרי שמירת עיניים היא עבודה תמידית, בחורים יקרים יש לי בעבורכם סוד, שהעבודה על שמירת עיניים תרדוף אתכם עד היום האחרון, ואפילו אחרי זה, מי שהיה עסוק בראיות אסורות, ירצה לראות גם אחרי מותו, ככה אומר רבינו, מספרים שהבעל שם טוב הקדוש הלך לבקר איזה גוסס, וכשיצא צחק ואמר שהוא ראה על הגוסס שהוא עושה את כל הסימנים שכתוב בחז"ל שסימן טוב אם מתים כשפניו כך או כך, הרי היהודי כבר הולך מהעולם והוא עדיין עסוק בזה, שאנשים יראו שהוא מת בסימן טוב, וכמה שהיהודי מתבגר העבודה קשה יותר, ויש רק עצה אחת, לדבר
